

Dosarul nr. 2ra-485/2020

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud. I. Chirtoaca)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, V. Buhnaci, L. Pruteanu)

ÎNCHEIERE

18 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Tatiana Baci, reprezentată de avocatul Roman Aronov,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Baci împotriva executorului judecătoresc Isac Nina cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin tragerea ilegală la răspundere contravențională,

împotriva deciziei din 19 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Tatiana Baci și a fost menținută hotărârea din 31 ianuarie 2019 a Judecătoriai Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a ț ă :

La 31 ianuarie 2018, Tatiana Baci a depus cerere de chemare în judecată împotriva executorului judecătoresc Isac Nina cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin tragerea ilegală la răspundere contravențională.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 31 martie 2017 executorul judecătoresc Nina Isac a întocmit procesul-verbal de constatare a contravenției, prin care, în baza art. 318 alin. (1) Cod contravențional, i-a fost imputată neexecutarea intenționată a hotărârii din 04 septembrie 2013 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani privind încasarea de la Tatiana Baci în beneficiul lui Alexandru Prusacov a sumei de 445 000 de lei.

A relatat că, la 03 aprilie 2017 a contestat în instanța de judecată procesul-verbal cu privire la contravenție, solicitând anularea acestuia și încetarea procesului contravențional în legătură cu faptul că în acțiunile sale nu există faptul contravenției.

A menționat că, prin hotărârea din 14 noiembrie 2017 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani a fost declarată nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 01/131/003-927r/17 din 31 martie 2017 întocmit de către executorul judecătoresc Nina Isac, cu încetarea procesului contravențional.

A susținut că, în urma pornirii procesului contravențional, a suportat cheltuieli în mărime de 5000 de lei achitate pentru serviciile juridice prestate de avocatul

Aronov Roman, conform contractului privind acordarea asistenței juridice nr. 96 din 27 iulie 2017.

Prin urmare, a considerat că este îndreptățită să pretindă compensarea acestor cheltuieli din contul executorului judecătoresc Isac Nina. A afirmat că, din conținutul raportului detaliat din 29 ianuarie 2018 privind activitatea avocatului Aronov Roman rezultă, fără îndoială, că suma de 5 000 de lei, coroborată cu volumul de lucru realizat efectiv de către avocat, corespunde criteriilor de rezonabilitate și necesitate a cheltuielilor juridice suportate.

În drept, reclamanta și-a întemeiat acțiunea pe dispozițiile Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

A solicitat Tatiana Baciuc încasarea de la executorul judecătoresc Nina Isac a sumei de 5000 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de asistență juridică suportate ca urmare a tragerii ilegale la răspundere contravențională, precum și a cheltuielilor de asistență juridică suportate în prezenta cauză civilă în cuantum de 3000 de lei.

Prin hotărârea din 31 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani acțiunea depusă de Tatiana Baciuc a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 13 februarie 2019 Tatiana Baciuc, reprezentată de avocatul Roman Aronov, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 31 ianuarie 2019, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 19 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Tatiana Baciuc și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel s-a bazat pe prevederile art. 1405 alin. (1) din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), art. 1, 3 alin. (1), 6, 7 lit. e) din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor de judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998, art. 117 alin. (1), 118 alin. (1), 130 alin. (1)-(4) din Codul de procedură civilă și a stabilit că la 31 martie 2017, executorul judecătoresc Nina Isac a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție pe faptul comiterii de către Tatiana Baciuc a contravenției prevăzute de art. 318 alin. (1) din Codul contravențional, potrivit căruia constituie contravenție neexecutarea intenționată sau eschivarea de la executarea hotărârii instanței de judecată ori a documentului executoriu menționat la art. 11 lit. c) sau d) din Codul de executare.

Procesul-verbal cu privire la contravenție a fost remis instanței de judecată pentru examinare conform competenței. Concomitent, Baciuc Tatiana a depus contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție. Prin hotărârea din 14 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, contestația înaintată de Baciuc Tatiana a fost respinsă, totodată fiind declarată nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție din 31 martie 2017 cu încetarea procesului contravențional. În procesul contravențional, Baciuc Tatiana a fost asistată de avocatul Aronov Roman, în temeiul contractului de asistență juridică nr. 96 din 27 iulie 2017 și mandatului nr. 1182317 din aceeași dată. Pentru asistența juridică acordată, Tatiana Baciuc a achitat onorariu avocatului în cuantum de 5000 de lei, fapt ce se confirmă prin bonul de plată nr. 820000 din 27 iulie 2017. Invocând suportarea unui

prejudiciu material (compus din cheltuielile de asistență juridică suportate în procesul contravențional) prin tragerea ilegală la răspundere contravențională, Tatiana Baciuc a sesizat instanța cu cerere de chemare în judecată, întemeiată pe dispozițiile Legii nr. 1545, solicitând repararea prejudiciului.

În circumstanțele expuse, instanța de apel a conchis că Legea nr. 1545 reglementează expres și exhaustiv cazurile, modul și condițiile angajării răspunderii patrimoniale pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile ilicite comise în procesele penale și contravenționale de organele de urmărire penală, de procuratură și de instanțele judecătorești, fiind inadmisibilă survenirea răspunderii în alte cazuri decât cele stabilite de legiuitor.

La caz, Colegiul instanței de apel constată că circumstanțele descrise în speță nu se încadrează în nici unul din temeiurile prevăzute la art. 3 și art. 6 din Legea nr. 1545. Corespunzător, prejudiciul material invocat de reclamantă nu este susceptibil reparării în condițiile acestui act normativ.

Prin urmare, instanța de apel a concluzionat că soluția primei instanțe cu privire la respingerea acțiunii depusă de Tatiana Baciuc este întemeiată și legală.

La 26 decembrie 2019 Tatiana Baciuc, reprezentată de avocatul Roman Aronov, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei hotărâri noi de admitere integrare a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, își exprimă dezacordul cu decizia instanței de apel, deoarece instanța de apel a încălcat esențial și a aplicat eronat normele de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 19 noiembrie 2019 și a fost expediată părților la 18 decembrie 2019, însă la actele cauzei lipsesc date care ar confirma recepționarea deciziei de către Tatiana Baciuc, și prin urmare recursul declarat la 26 decembrie 2020 este depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copie de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Prin notificarea din 13 februarie 2020 Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimaților copia recursului și i-a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Conform avizelor de recepție, intimatul a recepționat copia recursului la 17 februarie 2020 (f.d.158, 159).

La 21 februarie 2020, executorul judecătoresc Nina Isac, reprezentată de avocatul Constantin Bria, a depus referință, prin care a solicitat respingerea recursului cu menținerea hotărârilor judecătorești contestate.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Tatiana Baciuc, reprezentată de avocatul Roman Aronov, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, în sensul dat, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza *Rebai și alții contra Franței*, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza *Asito vs Republica Moldova*, 10 iulie 2010, *Meyer vs Germania*, 22 martie 2016), însă motivele recursului, invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Tatiana Baci, reprezentată de avocatul Roman Aronov, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Tatiana Baci, reprezentată de avocatul Roman Aronov, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru